

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Irmina Pawlik

Protokolant: Oskar Oksiński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2025 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 8 kwietnia 2025 r. przez wykonawcę IMC Projekt sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego Zamek Książ w Wałbrzychu sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu przy udziale uczestników po stronie zamawiającego:

A. wykonawcy A.W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Inżynierskie Wawrzyniak, A.W. we Wrocławiu;

B. wykonawcy LS Projekt Pracownia Architektoniczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą we Wrocławiu

orzeka:

1. oddala odwołanie;

2. kosztami postępowania obciąża odwołującego IMC Projekt sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie i:

2.1. zalicza do kosztów postępowania odwoławczego kwotę 7500 zł 00 gr (siedem tysięcy pięćset złotych zero groszy) uiszczoną przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania, kwotę 3600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, kwotę 1023 zł 50 gr (tysiąc dwadzieścia trzy złote pięćdziesiąt groszy) poniesioną przez zamawiającego tytułem dojazdu na rozprawę oraz kwotę 34 zł 00 gr (trzydzieści cztery złote zero groszy) poniesioną przez zamawiającego tytułem opłat skarbowych od pełnomocnictw;

2.2. zasądza od odwołującego IMC Projekt sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na rzecz zamawiającego Zamek Książ w Wałbrzychu sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu kwotę 4657 zł 50 gr (cztery tysiące sześćset pięćdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, dojazdu na rozprawę oraz opłat skarbowych.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

Sygn. akt: KIO 1362/25

Uzasadnienie

Zamek Książ w Wałbrzychu spółka z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu (dalej jako „Zamawiający”) prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym na usługi pn. „Ocena stanu technicznego wraz z projektem niezbędnych prac naprawczych i zabezpieczających zewnętrznych murów kamiennych w kompleksie Zamku Książ w Wałbrzychu” (numer referencyjny: ZP/18/02/2025). Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w dniu 18 lutego 2025 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2025/BZP 00110118. Do ww. postępowania o udzielenie zamówienia zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej „ustawa Pzp”). Wartość szacunkowa zamówienia nie przekracza progów unijnych, o których mowa w art. 3 ustawy Pzp.

W dniu 8 kwietnia 2025 r. wykonawca IMC Projekt sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako „Odwołujący”) wniósł odwołanie w ww. postępowaniu, zarzucając naruszenie przez Zamawiającego:

1. art. 224 ust. 6 w zw. z art. 253 ust. 1 ustawy Pzp przez nieodrzczenie oferty wykonawcy LS Projekt Pracownia Architektoniczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą we Wrocławiu (dalej jako „Przystępujący LS Projekt”) pomimo, iż złożone przez niego wyjaśnienia dot. rażąco niskiej ceny budzą poważne wątpliwości co do ich rzetelności i nie uzasadniają podanej w ofercie ceny, tym samym sprawiając, iż treść oferty tego wykonawcy nie odpowiada treści ogłoszenia o zamówieniu;

2. art. 239 ust. 1 i 2 poprzez wybranie oferty wykonawcy LS Projekt jako oferty najkorzystniejszej, podczas gdy oferta ta podlega odrzuceniu, bowiem wykonawca nie uzasadnił w sposób należyty podanej w ofercie ceny, która stanowi cenę rażąco zbyt niską a tym samym nie odpowiada treści ogłoszenia o zamówieniu;

3.art. 224 ust 6 w zw. z art. 253 ust. 1 ustawy Pzp poprzez nieodrzućenie oferty wykonawcy SALISART sp. z o.o. (dalej jako „SALISART”), pomimo, iż złożone przez niego wyjaśnienia dot. rażąco niskiej ceny budzą poważne wątpliwości co do ich rzetelności i nie uzasadniają podanej w ofercie ceny, tym samym sprawiając, iż treść oferty tego wykonawcy nie odpowiada treści ogłoszenia o zamówieniu;

4.art. 224 ust 6 w zw. z art. 253 ust. 1 pzp poprzez nieodrzućenie oferty Wykonawcy SGS Polska sp. z o.o. (dalej jako „SGS”), pomimo, iż złożone przez niego wyjaśnienia dot. rażąco niskiej ceny budzą poważne wątpliwości co do ich rzetelności i nie uzasadniają podanej w ofercie ceny, tym samym sprawiając, iż treść oferty tego wykonawcy nie odpowiada treści ogłoszenia o zamówieniu;

5.art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. c i 6) ustawy Pzp poprzez nieodrzućenie oferty wykonawcy Biuro Inżynierskie Wawrzyniak A.W. (dalej jako „Przystępujący BIW”), pomimo, iż wykonawca ten złożył ofertę niedopełniając wymogów formalnych dot. podpisu w zakresie złożonego oświadczenia przez podmiot udostępniający zasoby.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania w całości oraz nakazanie Zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, powtórzenia oceny i badania ofert, odrzućenia ofert wykonawców LS Projekt, SALISART i SGS, których oferty podlegają odrzućeniu wobec nierzetelnego wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, odrzućenia oferty wykonawcy BIW, którego oferta podlega odrzućeniu wobec niedopełnienia przez tego wykonawcę wymogów formalnych dot. podpisu w zakresie złożonego oświadczenia przez podmiot udostępniający zasoby; powtórzenia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej spośród pozostałych prawidłowych ofert złożonych w postępowaniu. Odwołujący wniósł ponadto o zasądzenie od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa i reprezentacji przed Izbą.

Zamawiający w dniu 23 kwietnia 2025 r. złożył pisemną odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem Stron i Uczestników postępowania odwoławczego, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, uwzględniając akta sprawy odwoławczej, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

Izba stwierdziła skuteczność przystąpień zgłoszonych do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego przez wykonawcę A.W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Inżynierskie Wawrzyniak, A.W. we Wrocławiu oraz przez wykonawcę LS Projekt Pracownia Architektoniczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą we Wrocławiu. Obaj wykonawcy w pismach zawierających zgłoszenie przystąpienia przedstawili argumentację, wskazując na bezzasadność zarzutów dotyczących ich ofert.

Izba stwierdziła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek skutkujących odrzućeniem odwołania w całości na podstawie art. 528 ustawy Pzp.

Izba uznała, że Odwołujący, jako podmiot, który złożył ofertę w postępowaniu, a wnosząc odwołanie dąży do unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej oraz eliminacji ofert korzystniejszych od jego oferty, posiada interes w uzyskaniu zamówienia oraz może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp, czym wypełnił materialnoprawne przesłanki dopuszczalności odwołania, o których mowa w art. 505 ust. 1 ustawy Pzp.

Izba rozstrzygając sprawę uwzględniła dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia przekazaną przez Zamawiającego, a ponadto dopuściła i przeprowadziła dowód z dokumentu załączonego do odwołania jako załącznik nr 1 (dokumentacja fotograficzna i opisowa dotycząca przedmiotu zamówienia).

Izba ustaliła, co następuje:

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie ekspertyzy technicznej i dokumentacji projektowo – kosztorysowej na realizację zadania pn. „Ocena stanu technicznego wraz z projektem niezbędnych prac naprawczych i zabezpieczających zewnętrznych murów kamiennych w kompleksie Zamku Książ w Wałbrzychu” oraz sprawowanie Nadzoru Autorskiego podczas realizacji robót objętych wykonaną dokumentacją techniczną. Zakres rzeczowy przedmiotu zamówienia obejmuje w szczególności:

- 1)Inwentaryzację stanu istniejącego w zakresie geometrii, rodzaju konstrukcji oraz stanu technicznego poszczególnych odcinków murów, z wykonaniem szkiców zawierających co najmniej dla każdego z wskazanych odcinków muru: długość, wysokość, grubość, dokumentację fotograficzną, lokalizację uszkodzeń w postaci pęknięć lub ubytków naniesioną na rysunek widoku muru z umieszczeniem na tym samym rysunku i odniesionych odpowiednio zdjęć tych uszkodzeń.
- 2)Wykonanie Oceny stanu technicznego murów wraz z wytycznymi do wykonania niezbędnych prac naprawczych lub zabezpieczających.

- 3) Uzgodnienie z wałbrzyską delegaturą Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zakresu i technologii prac budowlanych oraz konserwatorskich murów.
 - 4) Wykonanie Projektu Budowlanego dla wykonania prac wskazanych w Ocenie stanu technicznego o której mowa w pkt. 2).
 - 5) Wykonanie Projektu Wykonawczego dla robót, o których jest mowa w pkt. 2) wraz z Przedmiarem Robót i Kosztorysem Inwestorskim.
 - 6) Wykonanie Szczegółowych Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót.
 - 7) Wykonanie Programu Prac Konserwatorskich w zakresie wymaganym przez DWKZ wraz ze wstępnym Kosztorysem Prac Konserwatorskich.
 - 8) Sporządzenie dokumentacji fotograficznej ze szczegółowością umożliwiającą identyfikację każdego stwierdzonego uszkodzenia dla każdej z wydzielonych części murów (rozdzielczość efektywna zdjęcia nie mniejsza niż 10 Mpx).
- Wszystkie elementy dokumentacji projektowej, wymienione w pkt 4 - 8 powyżej należy wykonać odrębnie dla każdej wydzielonej w Załączniku nr 9 do SWZ części (oznaczonej literowo).

Ponadto Wykonawca zobowiązany jest do:

- 1) uzyskania w imieniu Zamawiającego pozwolenia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
- 2) złożenia w imieniu Zamawiającego wniosku o pozwolenie na budowę w zakresie niezbędnym dla realizacji prac objętych Projektem Budowlanym.

Zgodnie z Rozdziałem X ust. 1 SWZ na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw do wykluczenia w postępowaniu do oferty wykonawca dołącza oświadczenie o braku podstaw wykluczenia oraz spełnienia warunków udziału w postępowaniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 oraz w art. 273 ust. 2 p.z.p. w zakresie wskazanym przez Zamawiającego, stanowiące dowód, tymczasowo zastępujący wymagane przez Zamawiającego podmiotowe środki dowodowe wraz z oświadczeniem o braku podstaw wykluczenia z postępowania na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz spełnienia warunków udziału w postępowaniu. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 2 do SWZ.

Zgodnie z Rozdziałem XI ust. 3 SWZ wykonawca, który polega na zdolnościach lub sytuacji podmiotów udostępniających zasoby, składa, wraz z ofertą, zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji danego zamówienia lub inny podmiotowy środek dowodowy potwierdzający, że wykonawca realizując zamówienie, będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 8 do SWZ.

Zgodnie z Rozdziałem XIV ust. 3 SWZ ofertę, oświadczenia, o których mowa w art. 125 ust. 1 p.z.p., podmiotowe środki dowodowe, pełnomocnictwa, zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby sporządza się w postaci elektronicznej, w ogólnie dostępnych formatach danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 307) w szczególności w formatach .txt, .rtf, .pdf, .doc, .docx, .odt. W ust. 4 wskazano, że ofertę, a także oświadczenie o jakim mowa w Rozdziale X ust. 1 SWZ składa się, pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym wyłącznie za pośrednictwem Platformy.

W Rozdziale XVII SWZ Zamawiający przedstawił sposób obliczenia ceny, wskazując w ust. 1, że wykonawca podaje cenę ofertową brutto za realizację przedmiotu zamówienia na wzorze Formularza Ofertowego, stanowiącym Załącznik nr 1 do SWZ, a w ust. 2, że cenę oferty stanowi maksymalne wynagrodzenie za wykonanie zamówienia w pełnym zakresie, zgodnie z SWZ. Wykonawca uwzględniając wszystkie wymogi, o których mowa w SWZ, zobowiązany jest w cenie oferty, tj. cenie brutto za wykonanie zamówienia ująć wszelkie koszty niezbędne dla prawidłowego i pełnego wykonania przedmiotu zamówienia, jak również wszystkie koszty, opłaty, wydatki wykonawcy, także podatki, w tym podatek od towarów i usług.

W postępowaniu wpłynęło 6 ofert: oferta Przystępującego LS Projekt z ceną 162 360 zł, oferta wykonawcy SALISART z ceną 169 740 zł, oferta Odwołującego z ceną 548 580 zł, oferta Przystępującego BIW z ceną 368 631 zł oferta nr 5 z ceną 863 297,64 zł oraz oferta wykonawcy SGS z ceną 202 950 zł.

Przystępujący BIW wraz z ofertą złożył cyfrowe odwzorowanie zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby, P.B. Warsztat Architektury, poświadczony podpisem wykonawcy.

Zamawiający w pismach z 6 marca 2025 r. zwrócił się do Przystępującego LS Projekt oraz wykonawców SALISART i SGS w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, w tym

złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych, wskazując, że oferty złożone przez ww. podmioty były niższe odpowiednio o 58,00%, 56,02% i 47,42% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu dla przedmiotu zamówienia objętego postępowaniem nr ZP/18/02/2025. W odpowiedzi na wezwanie Przystępujący LS Projekt złożył wyjaśnienia (10 str.), w których opisał przyjęte podczas kalkulacji ceny oferty założenia, do wyjaśnień załączono także dowody w postaci ofert na wykonanie inwentaryzacji metodą skaningu laserowego oraz na przeprowadzenie badań diagnostycznych murów, dokumentu dotyczącego przyznania pomocy de minimis oraz dowodu rejestracyjnego pojazdu. Wykonawca SALISART w odpowiedzi na wezwanie złożył wyjaśnienia (9 str.), w których przedstawił m.in. kalkulację kosztów z wyszczególnieniem elementów składających się na cenę oferty, a do wyjaśnień załączył umowę o współpracy z podwykonawcą. Wykonawca SGS na wezwanie złożył krótkie, hasłowe wyjaśnienia (5 zdań) oraz ofertę na wykonanie inwentaryzacji wraz ze skanowaniem murów.

Zamawiający w dniu 3 kwietnia 2025 r. zawiadomił wykonawców o wyborze jako najkorzystniejszej oferty Przystępującego LS Projekt. Zamawiający nie odrzucił żadnej oferty.

Izba zważyła, co następuje:

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, poczynione ustalenia faktyczne oraz orzekając w granicach zarzutów zawartych w odwołaniu, Izba stwierdziła, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Izba za niezasadne uznała zarzuty naruszenia art. 239 ust. 1 i 2 poprzez wybranie oferty wykonawcy LS Projekt jako oferty najkorzystniejszej oraz naruszenia art. art. 224 ust. 6 w zw. z art. 253 ust. 1 ustawy Pzp przez nieodrzućenie oferty wykonawcy LS Projekt i wykonawcy SALISART (zarzuty nr 1-3).

Przywołując treść przepisów istotnych z perspektywy rozstrzygnięcia należy wskazać, że art. 224 ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. Zgodnie z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. Art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp stanowi zaś, że zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia. Zgodnie z art. 239 ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.

W pierwszej kolejności Izba wskazuje, że uruchomienie przez Zamawiającego procedury wyjaśnień ceny oferty stwarza podejrzenie co do ceny rażąco niskiej i aktualizuje po stronie wykonawcy obowiązek wykazania, że cena jego oferty nie jest rażąco zaniżona (por. art. 224 ust. 5 ustawy Pzp). Odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp podlega nie tylko oferta, której cena jest niewiarygodna, znacznie odbiegająca od cen rynkowych innych, takich samych lub podobnych rodzajów zamówień, wskazująca na możliwość wykonania zamówienia poniżej kosztów wytworzenia usługi, dostawy lub roboty budowlanej lub oferta zawierająca cenę nierealną z punktu widzenia logiki, doświadczenia życiowego oraz racjonalnego gospodarowania, ale również oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu (por. art. 224 ust. 6 ustawy Pzp). Jednocześnie jednak w orzecznictwie podkreśla się, że ocena wyjaśnień złożonych przez wykonawcę nie może następować w oderwaniu od opisu przedmiotu zamówienia oraz od treści wezwania, jakie do niego skierowano, to treść wezwania determinuje bowiem wymagany zakres odpowiedzi. Wykonawca ma obowiązek udzielić wyczerpujących odpowiedzi na pytania, jakie w treści wezwania mu zadano, tak aby zamawiający mógł ustalić, że określone elementy zamówienia, koszty czy inne czynniki, które zamawiający uważa za istotne, a których obowiązek uwzględnienia znajduje oparcie w dokumentach zamówienia, zostały przez wykonawcę wzięte pod uwagę podczas kalkulacji ceny ofertowej. Wyjaśnienia wykonawcy muszą czynić zadość wezwaniu i z nim korelować, zwłaszcza w sytuacji, gdy zamawiający wskazał konkretnie elementy składowe ceny, które należy wyjaśnić (tak m.in. wyrok Izby z dnia 20 stycznia 2023 r., sygn. akt: KIO 50/23).

Izba stwierdziła, że Odwołujący kwestionując wyjaśnienia złożone przez Przystępującego LS Projekt oraz wykonawcę SALISART pominął okoliczność, że wezwania, jakie Zamawiający skierował do ww. wykonawców, nie były ani konkretne, ani szczegółowe. W treści obu wezwań Zamawiający wskazał jedynie, że wzywa wykonawców do złożenia wyjaśnień wraz z dowodami z uwagi na różnice względem średniej arytmetycznej cen ofert. Zamawiający nie zadał wykonawcom żadnych konkretnych pytań ani nie wskazał, przedstawienia jakich informacji oczekuje, jakie elementy składowe ceny w szczególności należałoby omówić. Skoro zaś ocena wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej

ceny musi odbywać się w kontekście skierowanego wezwania, to w sytuacji gdy Zamawiający nie precyzuje, jakie informacje wykonawca ma przedstawić w wyjaśnieniach, uznać należy, że wykonawca może złożyć wyjaśnienia o takim stopniu szczegółowości, jaki uważa za wystarczający dla wykazania realności ceny i wskazać na te elementy, które w jego ocenie stanowią istotne czynniki cenotwórcze. Izba wskazuje, że Zamawiający jako podmiot prowadzący postępowanie posiada szeroką wiedzę odnośnie przedmiotu zamówienia, jego specyfiki, czynników cenotwórczych czy innych okoliczności związanych z realizacją zamawianych usług. Instytucja wezwania do wyjaśnień dotyczących wyliczenia ceny stanowi niezwykle przydatne z perspektywy Zamawiającego narzędzie do sprawdzenia czy za zaofferowaną cenę możliwe jest należyte wykonanie zamówienia, niemniej aby narzędzie to było skuteczne Zamawiający powinien precyzyjnie wyartykułować nie tylko z czego wynikają jego wątpliwości, ale i jakich konkretnie informacji od wykonawcy oczekuje, aby te wątpliwości rozwiązać. W przeciwnym razie procedura wyjaśnień ceny oferty czy istotnej części składowej ceny nie będzie realizować w sposób pełny celu, jakiemu służy.

Izba stwierdziła, że Przystępujący LS Projekt na bardzo ogólne, a wręcz hasłowe, wezwanie złożył wyjaśnienia rozbudowane, prezentujące założenia uwzględnione podczas kalkulacji ceny ofertowej. Przystępujący LS Projekt wskazał m.in. wartość kosztów pracy przyjętą do wyceny, w tym płacę zasadniczą w jego przedsiębiorstwie, opisał podejście do realizacji zamówienia pozwalające na wygenerowanie oszczędności, przedstawił informacje w zakresie przewidywanej technologii wykonywania inwentaryzacji murów oraz złożył oferty otrzymane od firm w tym się specjalizujących, potwierdzające przyjętą do kalkulacji ceny ofertowej wycenę, ponadto złożono ofertę na przeprowadzenie badań diagnostycznych murów. Dalej omówiono koszty pracy biura, koszty podróży służbowych, a także wskazano na otrzymywaną przez wykonawcę pomoc de minimis - refundację części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne, pozwalającą na zwiększenie zysku z realizacji zamówienia. Wykonawca wskazał także kwotę przewidywanego zysku, jak i przyjęte wynagrodzenie prezesa zarządu, który będzie pełnił funkcję głównego projektanta.

Również wykonawca SALISART odpowiadając na wezwanie przedstawił szczegółową kalkulację kosztów, z uwzględnieniem kosztów inwentaryzacji, oceny stanu technicznego murów, uzgodnień, wykonania dokumentacji projektowej czy uzyskania pozwolenia na budowę. Wskazał również wysokość przyjętych kosztów pośrednich i marży, a także przedstawił czynniki, w oparciu o które skalkulował cenę oferty.

Izba stoi na stanowisku, że w takim stanie faktycznym, w przypadku gdyby nawet uznać, że w wyjaśnieniach LS Projekt czy SALISART nie przedstawiono wszystkich istotnych dla weryfikacji ceny informacji czy też, że na gruncie wyjaśnień złożonych przez wykonawców powstać mogły pewne wątpliwości co do prawidłowości kalkulacji, to w świetle ogólności wezwania skierowanego przez Zamawiającego do ww. wykonawców, jak i w świetle treści wyjaśnień złożonych w odpowiedzi na to wezwanie, które zawierały rzeczowe informacje w przedmiocie wyceny, Zamawiający zobowiązany byłby do skierowania do wykonawców wezwania do złożenia dalszych wyjaśnień (ze wskazaniem konkretnych kategorii kosztów, jakie należy omówić). Odrzucenie ofert ww. wykonawców w okolicznościach faktycznych sprawy, czego domaga się Odwołujący, byłoby zdecydowanie przedwczesne. Zauważyć zaś należy, że w odniesieniu do oferty LS Projekt i SALISART Odwołujący nie postawił zarzutu naruszenia art. 224 ust. 1 ustawy Pzp przez zaniechanie wezwania tych wykonawców do złożenia dalszych wyjaśnień. Izba podkreśla, że prawidłowo skonstruowany zarzut składa się z podstawy prawnej – wskazania przepisu, który został naruszony i podstawy faktycznej, tj. okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane przez Izbę w kontekście ewentualnego naruszenia przepisu ustawy. Podniesiony zarzut musi być skonkretyzowany, a odwołanie powinno zawierać także właściwie skorelowane z zarzutem żądanie. Zarzutu naruszenia art. 224 ust. 1 ustawy Pzp przez zaniechanie wezwania ww. wykonawców do złożenia dalszych wyjaśnień nie ma ani w *petitum*, ani w uzasadnieniu odwołania, brak jest także żądania nakazania Zamawiającemu wezwania ww. wykonawców do dalszych wyjaśnień. W zakresie oferty wybranego wykonawcy (Przystępującego LS Projekt) w uzasadnieniu odwołania wskazano jedynie na art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp i „niedochowanie przez Zamawiającego obowiązku dokonania rzetelnej, merytorycznej i pogłębionej analizy złożonych wyjaśnień”, niemniej uczyniono to w kontekście nieprawidłowej oceny złożonych wyjaśnień, a nie zaniechania kontynuowania przez Zamawiającego procedury wyjaśniającej. W zakresie zaś oferty wykonawcy SALISART Odwołujący co prawda wskazał w nagłówku na str. 11 odwołania na „niedochowanie należytej staranności przez Zamawiającego poprzez nieskierowanie wezwania do złożenia rzeczywistych i pogłębionych wyjaśnień rażąco niskiej ceny” niemniej w dalszej argumentacji nie kontynuował tego wątku, lecz zmierzał do wykazania rażąco niskiej ceny oferty SALISART, domagając się wyłącznie odrzucenia oferty tego wykonawcy. Już tylko powyższe czyni zarzuty dotyczące zaniechania odrzucenia ofert LS Projekt i SALISART jako zawierających rażąco niską cenę bezzasadnymi, skoro Odwołujący nie objął zakresem zaskarżenia zaniechania wezwania wykonawców do złożenia dalszych wyjaśnień. Zgodnie z art. 555 ustawy Pzp Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu.

Odnosząc się do podniesionych w odwołaniu twierdzeń dotyczących nieuwzględnienia czy niedoszacowania przez

wykonawców LS Projekt i SALISART szeregu kosztów, które zdaniem Odwołującego należało wycenić, Izba stwierdziła, że argumentacja Odwołującego stanowiła jedynie prezentację jego własnych oczekiwań co do tego, jakie elementy należało wziąć pod uwagę kalkulując cenę oferty i jakiego rzędu koszt te elementy generują. W tym kontekście należy jednak zwrócić uwagę na okoliczność, że opis przedmiotu zamówienia zawarty w dokumentach zamówienia nie był rozbudowany, wręcz był bardzo zwięzły, hasłowy, co w ocenie Izby mogło przełożyć się na sposób wyceny. Pośrednio znajduje to potwierdzenie w cenach ofert złożonych w postępowaniu, których rozpiętość kształtowała się w granicach od 162 360 zł do 863 297,64 zł. Mieć należy na względzie, że Zamawiający nie narzucał wykonawcom żadnych konkretnych rozwiązań, czy to w zakresie sposobu dokonywania inwentaryzacji stanu istniejącego czy w zakresie oceny stanu technicznego murów. Wybór metod dokonania inwentaryzacji i analizy stanu murów został pozostawiony w gestii wykonawców, Odwołujący nie wykazał zaś, aby opisany przez niego sposób wykonania prac i związane z tym koszty były rzeczywiście jedynymi obiektywnie uzasadnionymi założeniami, które należało przyjąć. Twierdzenia Odwołującego, że wykonawcy nie doszacowali kosztów inwentaryzacji, a metoda skanowania laserowego jest metodą niewystarczającą, stanowiły wyłącznie opinię Odwołującego, która nie została niczym poparta. Odwołujący nie złożył ani dowodów, które podważyłyby skuteczność tej metody, ani dowodów, które podważyłyby przyjęty przez wykonawców koszt dokonania inwentaryzacji i badań murów. Odwołujący nie odparł też stanowiska LS Projekt, że podobnego rodzaju uszkodzenia są spotykane w wielu tego typu budowlach i nie odbiegają od standardowo napotykanym problemów technicznych. Nie przedstawił twierdzeń ani dowodów, które wykazywałyby, że przedmiot zamówienia jest niestandardowy, specyficzny względem chociażby usług wykonanych przez wykonawców LS Projekt i SALISART, które zostały opisane w złożonych wyjaśnieniach, a które dotyczyły m.in. wykonania dokumentacji projektowej obiektów o znaczeniu historycznym i kulturowym. Załączona do odwołania dokumentacja fotograficzna wraz z opisem prezentuje jedynie subiektywne stanowisko Odwołującego co do konieczności zastosowania zaawansowanych metod badawczych podczas realizacji przedmiotu zamówienia. Żadnych obiektywnych dowodów potwierdzających tezy zawarte w odwołaniu, jak i wysokość kosztów tam wskazanych, Odwołujący nie złożył. Twierdzenia, że wykonawcy pominieli lub nie doszacowali kosztów opracowania dokumentacji projektowej czy nadzoru autorskiego również należy uznać za nieuwiarygodnione, skoro wykonawcy założyli wynagrodzenie projektantów i zespołu projektowego, które nie było przez Odwołującego kwestionowane. Z kolei zarzucane wykonawcy LS Projekt niespójności rachunkowe zostały wyjaśnione w piśmie Przystępującego LS Projekt. Izba stwierdziła ponadto, że Odwołujący skupił się w uzasadnieniu odwołania głównie na wskazaniu elementów, które w jego ocenie powinny zostać omówione przez wykonawców w wyjaśnieniach, nie odnosząc się jednocześnie do kwestii, czy cena ofert wykonawców LS Projekt i SALISART jako całość może być uznana za cenę rynkową, za którą możliwa jest realizacja zamówienia bez straty, czy też nie. Odwołujący pominął okoliczność, że cena w przedmiotowym postępowaniu miała charakter ryczałtowy, a Zamawiający nie wymagał przedstawienia przez wykonawców wraz z ofertą szczegółowego rozbiecia kosztów składających się na tę cenę, a z wyjaśnień obu wykonawców wynika, że założyli oni relatywnie wysoki zysk z realizacji zamówienia. Zamawiający nie narzucał także wykonawcom sposobu prezentacji wyjaśnień, w związku z czym sam fakt, że w wyjaśnieniach nie wyodrębniono określonej kategorii kosztów nie oznacza, że w cenie ofert nie ujęto wszystkich kosztów niezbędnych do realizacji zamówienia a oferty są niekompletne. Wniosek taki jest nieuprawniony zwłaszcza, jeśli weźmie się pod uwagę okoliczność, że Zamawiający nie wymagał wyodrębnienia konkretnych kategorii kosztów w kalkulacji.

W tym stanie rzeczy Izba uznała stanowisko Odwołującego w odniesieniu do ofert LS Projekt i SALISART za nieprzekonujące.

Jedynie w zakresie wyjaśnień złożonych przez wykonawcę SGS (zarzut nr 4) podzielić należy stanowisko Odwołującego, że wyjaśnienia te miały charakter skrajnie lakoniczny i ogólnikowy, a zatem nie sposób uznać je za uzasadniające podaną w ofercie cenę. Jakkolwiek w przypadku skierowania do wykonawcy ogólnego wezwania do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny wykonawca, przygotowując odpowiedź na takie wezwanie, ma szerokie możliwości co do sposobu wyboru argumentacji służącej obronie swojej oferty, to jednak ogólnikowość wezwania i związana z tym elastyczność w zakresie sporządzenia wyjaśnień i składania dowodów, nie uprawniają wykonawcy do złożenia jakichkolwiek wyjaśnień tj. stanowiących wyłącznie formalną odpowiedź na wezwanie (tak m.in. wyrok z dnia 31 stycznia 2023 r., sygn. akt: KIO 148/23). Wyjaśnienia wykonawcy SGS zostały ograniczone do kilku hasłowych zdań ze wskazaniem czterech ogólnikowych pozycji kosztowych, co nie sposób uznać za rzetelne uzasadnienie zaoferowanej ceny. Okoliczność ta pozostaje jednak w stanie faktycznym sprawy bez wpływu na wynik postępowania, ponieważ oferta wykonawcy SGS znajdowała się na trzecim miejscu w rankingu ofert, a Odwołujący nie podważył prawidłowości wyboru oferty LS Projekt jako najkorzystniejszej. Zgodnie zaś z art. 554 ust. 1 pkt 1 ustawy pzp Izba uwzględni odwołanie w całości lub w części, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców. Tym samym również zarzut nr 4, jako niemający wpływu na wynik postępowania, podlegał oddaleniu.

Izba za niezasadny uznała ponadto zarzut naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. c) i pkt 6 ustawy Pzp poprzez nieodrzućenie oferty wykonawcy BIW pomimo, iż wykonawca ten złożył ofertę niedopełniając wymogów formalnych dotyczących podpisu w zakresie złożonego oświadczenia przez podmiot udostępniający zasoby (zarzut nr 5).

Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona przez wykonawcę, który nie złożył w przewidzianym terminie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowego środka dowodowego, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przedmiotowego środka dowodowego, lub innych dokumentów lub oświadczeń. Zgodnie zaś z art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli nie została sporządzona lub przekazana w sposób zgodny z wymaganiami technicznymi oraz organizacyjnymi sporządzania lub przekazywania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej określonymi przez zamawiającego.

Odwołujący uzasadniając omawiany zarzut wskazał, że oferta Przystępującego BIW jest nieważna w związku z niedopełnieniem wymogów formalnych przez podmiot udostępniający zasoby. Zdaniem Odwołującego podmiot trzeci – P.B. Warsztat Architektury nie wypełnił obowiązków wynikających z pkt XI ust. 3 SWZ, załącznik nr 8 składany wraz z ofertą nie został podpisany przez podmiot trzeci w „formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym”. Odwołujący wskazał, że niedochowanie powyższej formy prawnej skutkuje nieskutecznością złożonego zobowiązania, a tym samym niemożliwością skutecznego powołania się przez Wykonawcę na zdolności podmiotu trzeciego co, zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) oraz pkt 5 ustawy Pzp, obliuguje Zamawiającego do odrzucenia oferty.

Izba uznała twierdzenia Odwołującego za bezzasadne.

Po pierwsze należy wskazać, że w treści odwołania referowano wyłącznie do złożonego wraz z ofertą zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby - P.B. Warsztat Architektury. Odwołujący nie kwestionował drugiego z załączonych do oferty zobowiązań podmiotu udostępniającego zasoby, tj. zobowiązania firmy Usługi Inżynierskie i Budowlane W.J.. W konsekwencji Izba pominęła podnoszone podczas rozprawy twierdzenia Odwołującego dotyczące zobowiązania drugiego podmiotu udostępniającego zasoby (Usługi Inżynierskie i Budowlane W.J.), ponieważ argumentacja ta stanowiła rozszerzenie podstaw faktycznych zarzutu nr 5 o okoliczności nie wskazane w odwołaniu. Zgodnie z art. 555 ustawy Pzp Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu, przy czym podkreślić należy, że stawianego przez wykonawcę zarzutu nie należy rozpoznawać wyłącznie pod kątem wskazanego przepisu prawa, ale również jako wskazane okoliczności faktyczne, które podważają prawidłowość czynności zamawiającego i mają wpływ na sytuację wykonawcy (por. m.in. wyrok Izby z dnia 24 lutego 2025 r., sygn. akt KIO 383/25).

Po drugie, Odwołujący powoływał się na nieważność oferty Przystępującego BIW w kontekście postanowienia Rozdziału XIV ust. 4 SWZ, zgodnie z którym „ofertę, a także oświadczenie o jakim mowa w Rozdziale X ust. 1 SWZ składa się, pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym wyłącznie za pośrednictwem Platformy.” Zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby nie stanowi ani oferty, ani oświadczenia wstępnego składanego przez wykonawcę na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw wykluczenia, o którym jest mowa w Rozdziale X ust. 1 SWZ. Tym samym wskazywanie na nieważność oferty w związku z ewentualnym nieprawidłowym podpisaniem czy poświadczeniem zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby jest całkowicie nietrafione. Równie nietrafione jest wskazywanie na konieczność odrzucenia oferty Przystępującego BIW na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp, w sytuacji gdy zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby jako *stricte* powiązane z kwalifikacją podmiotową wykonawcy i oceną spełnienia warunków udziału w postępowaniu, podlega procedurze uzupełnienia opisanej w art. 128 ust. 1 ustawy Pzp. W przypadku niezłożenia, niekompletności zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby, jak i w przypadku gdy zawiera ono błędy, Zamawiający zobowiązany jest wezwać wykonawcę odpowiednio do złożenia, uzupełnienia lub poprawienia tego dokumentu, chyba że oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na jego złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub gdy zachodzą przesłanki do unieważnienia postępowania. Odrzucenie oferty z uwagi na niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu, ich niekompletność czy zawarte w nich błędy, nie jest zasadniczo możliwe bez wyczerpania procedury opisanej w art. 128 ust. 1 ustawy Pzp. Tym samym nawet gdyby uznać, że zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby zostało złożone w nieprawidłowej formie, to okoliczność ta nie mogłaby prowadzić do odrzucenia oferty Przystępującego BIW, lecz do wezwania go do złożenia prawidłowego zobowiązania. Zakresem zaskarżenia w odwołaniu nie objęto jednak naruszenia przez Zamawiającego art. 128 ust. 1 ustawy Pzp przez zaniechanie wezwania Przystępującego BIW przez Zamawiającego do złożenia zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby we właściwej formie, co powoduje, że przedmiotowy zarzut i tak nie mógłby podlegać

uwzględnieniu, nawet gdyby twierdzenia Odwołującego co do wadliwości zobowiązania okazały się zasadne.

Po trzecie, Odwołujący nie miał racji twierdząc, że zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby (P.B. Warsztat Architektury) powinno zostać podpisane przez podmiot trzeci w „formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym”. Odwołujący w swojej argumentacji pominął przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2452, dalej jako „Rozporządzenie”), które regulują kwestię posługiwania się w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzonym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej dokumentami sporządzonymi w postaci papierowej i opatrzonymi własnoręcznym podpisem (a takim było zobowiązanie p. P.B.). Zgodnie z § 7 ust. 2 Rozporządzenia w przypadku gdy podmiotowe środki dowodowe, w tym oświadczenie, o którym mowa w art. 117 ust. 4 ustawy, oraz zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby, przedmiotowe środki dowodowe, dokumenty, o których mowa w art. 94 ust. 2 ustawy, niewystawione przez upoważnione podmioty lub pełnomocnictwo, zostały sporządzone jako dokument w postaci papierowej i opatrzone własnoręcznym podpisem, przekazuje się cyfrowe odwzorowanie tego dokumentu opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a w przypadku postępowań lub konkursów, o wartości mniejszej niż progi unijne, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, poświadczającym zgodność cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej. § 7 ust. 3 pkt 2) Rozporządzenia wprost wskazuje zaś, że poświadczenia zgodności cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej, o którym mowa w ust. 2, dokonuje w przypadku przedmiotowego środka dowodowego, dokumentu, o którym mowa w art. 94 ust. 2 ustawy, oświadczenia, o którym mowa w art. 117 ust. 4 ustawy, lub zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby - odpowiednio wykonawca lub wykonawca wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia. Zamawiający przywołał powyższe zasady bezpośrednio w treści SWZ (Rozdział XV ust. 7 i 8). Przystępujący BIW, jako wykonawca, mógł więc poświadczyć zgodność cyfrowego odwzorowania zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby z dokumentem sporządzonym w postaci papierowej i opatrzonym własnoręcznym podpisem pana P.B.. Podpis pana A.W. (reprezentującego Przystępującego BIW) był podpisem prawidłowym.

Ponadto Izba wskazuje, że pominęła zawartą na końcu odwołania argumentację Odwołującego („Dodatkowo wskazać należy, iż biorąc pod uwagę okoliczności prowadzenia tego postępowania przez Zamawiającego, czy wykonawca BIW został wezwany do złożenia wyjaśnień dot. rażąco niskiej ceny zgodnie z art. 224 ustawy Pzp”) jako niekompletną i nie korelującą z treścią zarzutu. Powyższe twierdzenia Odwołującego nie zostały w żaden sposób rozwinięte, a w odwołaniu nie stawiano zarzutu odnoszącego się do zaniechania wezwania Przystępującego BIW do złożenia wyjaśnień w przedmiocie wyliczenia ceny.

Biorąc pod uwagę wszystko powyższe Izba stwierdziła, że odwołanie podlega oddaleniu w całości i na podstawie art. 553 ustawy Pzp orzekła jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 557 i 575 ustawy Pzp oraz § 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 1 i 2 lit. a), b) i d) Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczególnych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Z uwagi na oddalenie odwołania w całości Izba kosztami postępowania obciążyła Odwołującego, zasądzając od niego na rzecz Zamawiającego kwotę 4657,50 zł stanowiącą koszty postępowania poniesione przez Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika (3600 zł), dojazdu na rozprawę (1023,50 zł) oraz opłat skarbowych (34 zł).

Przewodnicząca:.....